Dansk Akvarie Blad

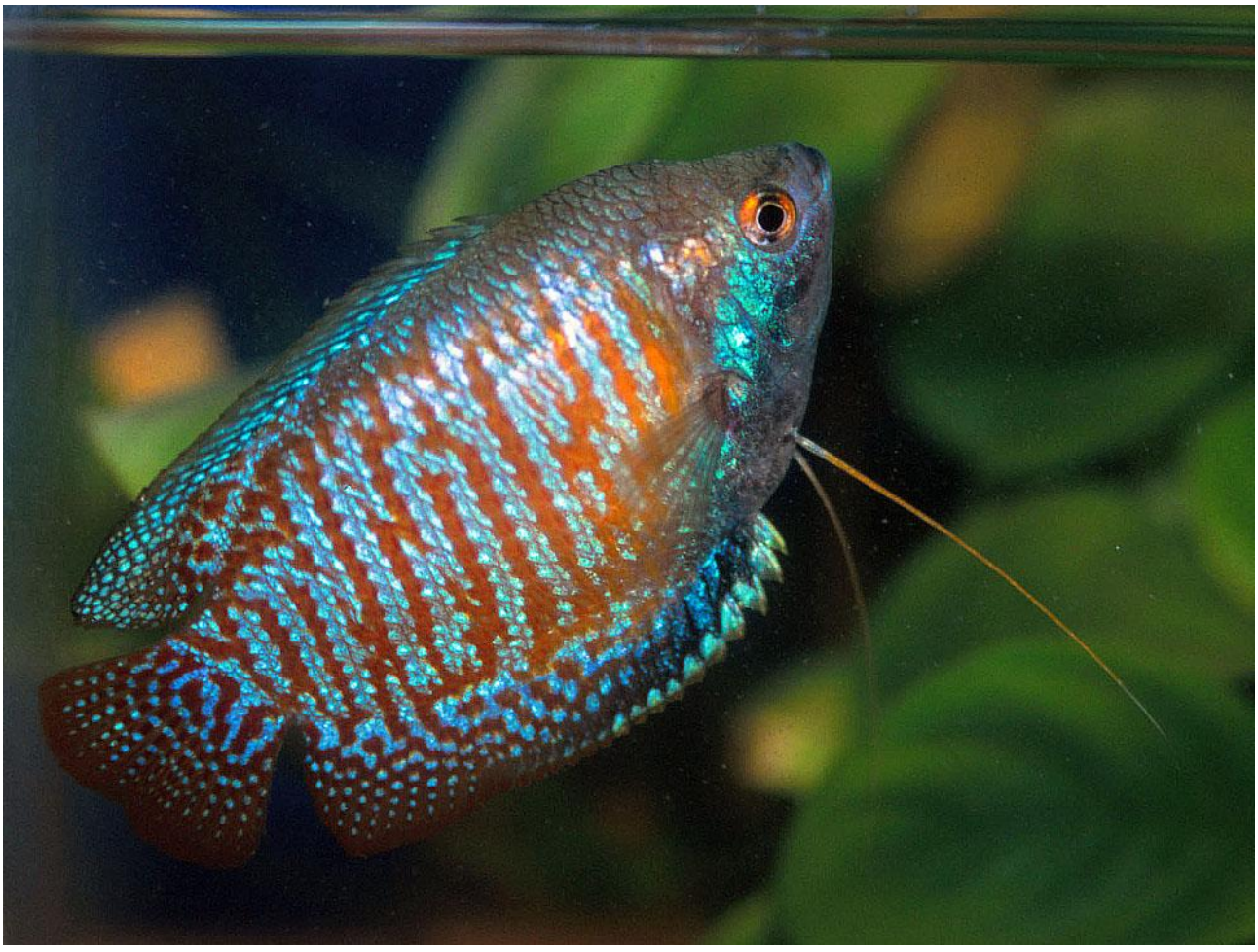

Nr. 4 - 2020 **Dansk Akvarie Union**

Dansk Akvarie Blad

Dansk Akvarieblad er Dansk Akvarie Union's nyhedsbrev krydret med artikler vedrørende akvariehobbyen. Det udsendes gratis via mailliste og lægges samtidig online på unionens internet side. Det sker normalt i starten af hvert kvartal. Deadline for indsendelse af materiale er derfor den 15. i den sidste måned i hvert kvartal.
Forfatteren er selv ansvarlig for indholdet i sin artikel. Forfatter, fotograf og Dansk Akvarie Blad har copyright på de bragte artikler og illustrationer.

Internetside: www.danskakvarieunion.dk
Facebook: Dansk Akvarie Union
Redaktør: Tonny Brandt Andersen

Dansk Akvarie Union, i daglig tale kaldet DAU, er en paraplyorganisation for alle danske akvarieforeninger og –klubber.

DAU forvalter registreringen af danske førstegangs-opdræt af akvariefisk, arrangerer DM i opdræts- og akvariekonkurrencer, varetager akvariehobbyens interesser udadtil, herunder over for offentlige myndigheder samt samarbejder med tilsvarende organisationer i det øvrige Skandinavien.

Indhold: **Side**

Pragtsmerlingen	3
En ny Kardinalfisk fra Vietnam	8
DAU årskrus 2020	9
DAU 75 år	9
Poecilia reticulata "Tena"	10
Labidochromis caeruleus	12
En ukendt "Kuhliål" fra Borneo	15
Pragtkarpelaks	17
Corydoras pantanalensis	19
Dværggurami	21
Næste nummer af Dansk Akvarie Blad	24
DAU's kalender	24
Foreningssiderne	25

Forsidebilledet
Trichogaster lalius, han.
Foto: Tonny Brandt Andersen

DANSK AKVARIE UNION

Formand: Tonny Brandt Andersen, Københavns Akvarieforening.
Kasserer: Rud Laursen, Aarhus Akvarieforening.
Bestyrelsesmedlem: Rasmus Hurup, Vejle Akvarieforening.

Internet: www.danskakvarieunion.dk
E-mail: formand@danskakvarieunion.dk
Facebook: Dansk Akvarie Union

Et voksent eksemplar af pragtsmerlingen.

Pragtsmerlingen.

Chromobotia macracanthus (Bleeker, 1852)

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen. **http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/**

Jeg ved ikke om der findes en mere misforstået fisk end Pragtsmerlingen. Sneglespiseren, som nogle desværre kalder den, anskaffes enkeltvis, udelukkende for at udryde snegle i deres akvarium, uden hensyntagen til livskrav og størrelse. At vejledningen samtidig kan være ualmindelig dårlig blandt sælgerne af denne fisk, hjælper ikke på situationen.

Jeg har længe gerne ville skrive en artikel om denne prægtige fisk, og min drøm, som stadig kun er en drøm, er at holde en pæn flok Pragtsmerling i et 720 liters akvarium. Det nærmeste jeg er kommet på dette, er engang en kunde solgte mig 16 flotte eksemplarer på cirka 10 cm. På grund af pladsmangel i forretningen, fik de et 335 liters akvarium, og en bunke trærødder. Jeg så mest fiskene når jeg fodrede, ellers gemte de sig oppe i trærødderne. Det er nok sådan mange oplever deres pragtsmerlinger. På et tidspunkt kom der en kunde i forretningen, og så 2-3 pragtsmerlinger drøne rundt på bunden, og han måtte absolut have dem. Jeg sagde, at jeg ikke var vild efter at sælge dem, for jeg havde planer med dem og en 720 liter. Derpå kom han med en pæn historie om, at hans kone har helt vild med denne fisk, og man aldrig så dem i den størrelse til salg. Jeg fortalte ham, at der var 16 fisk i akvariet, og han blev ellevild. Jeg lod mig rive med, og vi

lavede en handel. Han ville købe hele flokken, til hans store akvarium. Jeg begyndte at fange op, og pakke ned i poser. Han troede flere gange, at der ikke var flere tilbage, men så rystede jeg lige en rod, og så havde vi 2-3 stykker mere. Det var en overordentlig glad kunde som gik med den store flok, og næste gang han kom i butikken, kunne han lige så glad fortælle, at konen var blevet rigtig glad for de nye fisk. Jeg husker ikke om det var et 530 liters eller et 720 liters akvarium han havde, men jeg vil mene, at det er bedst, at man kommer op i sådanne størrelser på akvarium, når man skal holde Pragtsmerling.

Handel med Pragtsmerling.

Pragtsmerlingen opdrættes i flere lande ved hjælp af hormoner, men de fleste Pragtsmerlinger der handles er fanget i naturen, og der eksporteres omkring 20.000.000 hvert år fra Indonesien. Dette giver selvfølgelig et stort pres på naturen, og Pragtsmerlingen er i tilbagegang i nogle områder, selv om der i Indonesien er forbud mod at fange Pragtsmerlinger til eksport, som er større end 15 cm. Pragtsmerlingen er ikke en foretrukket spisefisk, men fanger man et stort eksemplar, som ikke må eksporteres, så ender den da på spisebordet.

Pragtsmerling fanges ved, at man binder snor omkring et bambusrør og sænker det ned i vandet. Pragtsmerlingen søger derpå ind i røret, som jævnligt tømmes for fangst af lokalbefolkningen, som har indtægten som et nødvendig tilskud til dagligdagen. Fangst af pragtsmerlingen foregår mellem november og februar, hvilket man vil lægge mærke til, hvis man har forretning. Jeg oplevede således lave priser i de måneder hvor de fanges, men højere priser resten af året, fordi de er fanget og bare opbevares til senere eksport.

Mit UV filter.

Når jeg modtog en sending pragtsmerlinger til min forretning, havde jeg altid et akvarium parat til den, og den alene. Det var altid en fisk jeg hold specielt øje med, og var påpasselig med, at holde i karantæne i noget tid. Hvide pletter hos Pragtsmerling er almindeligt efter lang og måske endda kølig fragt. I starten benyttede jeg produktet Faunamor mod hvide pletter, men specielt én import ændrede dette. Efter næsten en måned med Faunamor, blev der i stedet sat et UV-C filter på akvariet. Dette filter består af en beholder hvor vandet pumpes igennem, og et UV-C lysrør, som belyser vandet, og slår de hvide pletter ihjel i deres fritsvømmende stadie. Jeg fandt at denne behandling også er meget mere økonomisk. Ind imellem havde jeg også enkelte eksemplarer i en sending, som var helt indsunket og magre. Disse blev fanget op og aflivet. Det er måske muligt, at bruge penge og tid på at helbrede sådan en

fisk, men jeg mente det i min situation, var får krævende og dyrt.

Levested i naturen og i akvariet.
Hvordan holder man så bedst Pragtsmerling i akvarier. For at finde svar på dette spørgsmål, må man se på hvordan den lever i naturen. Pragtsmerlingen kommer fra de indonesiske øer Borneo og Sumatra. Størstedelen af året lever de i flok nær bunden i floderne, men en gang om året trækker de kønsmodne pragtsmerlinger op ad floden til mindre vandløb for at yngle. Pragtsmerlingens kropsbygning med flad bug og vælvet ryg, gør den meget manøvredygtig over stenet bund i strømmende vand.
Akvariet til pragtsmerling bør have en stor bundflade. Bunden kan dækkes af groft grus og sten af forskellige størrelser samt trærødder. I naturen kan den også findes over mudderbund. Der bør være en god cirkulationspumpe, til at skabe god vandcirkulation. Trærødder og sten bør skabe nogle pæne store huler, da pragtsmerlingen ynder at ligge tæt sammen i huler.

Holder man én Pragtsmerling alene i et akvarium, vil man opleve en utryk, skræmt fisk, som til tider kan virke aggresiv. De bør ikke holdes i grupper under fire individer. Har man flere pragtsmerlinger i samme akvarium, vil man kunne opleve, at de kommer med til tider høje kliklyde. Det sker ofte, når flere er ved at finde ud af, hvem der har retten til noget bestemt foder eller den bedste plads i en hul træstamme.

Pragtsmerlinger holder godt nok sammen i flok, men der sker meningsudvekslinger indenfor flokken, som giver sig udtryk i skubben og masen.
Kommer du ind til dit akvarium, og ser flere af dine flotte fisk ligge på siden, så er den første indskydelse, at de er døde. Det har jeg selv oplevet i min forretning, hvor kunder jævnligt har brokket sig over døde pragtsmerlinger i akvarierne. Kunderne tror oven i købet, at man er fræk, når man siger, at de bare sover. Så må man desværre hen til akvariet og komme med et forsigtig prik på ruden, hvilket får dem alle til at rette op og drøne i skjul.

Udseende.
Pragtsmerlingen er let genkendelig med sine tre sorte striber på orangegul bundfarve, samt rød hale og bugfinner. Den mest almindelige størrelse på en voksen Pragtsmerling ligger mellem 15 og 20 cm, og sådanne eksemplarer kan godt være over 20 år gamle. I mere sjældne tilfælde taler man om væsentlig større størrelser, og i 2006 har man fanget en Pragtsmerling hun på 55 cm. i Semayang Lake på Borneo.

Et kendetegn for familien Cobitidae (smerlinger) er en pig, som er placeret under hvert øjet, som kan vippes ud fra hovedet som forsvarsvåben. Det er en skarp men ikke giftig pig. Akvarister genkender sikkert dette, for er det nødvendigt, at fange en Pragtsmerling, hænger den ofte fast i nettet på grund dem, og hvem har ikke prøvet at

stikke sig på dem. Det er denne pig eller torn, som har givet Pragtsmerlingen sit artsnavn idet macracanthus betyder stor torn. Når man så har fisken oppe i nettet, og måske rører ved den, vil man også mærke hvor fin overflade fisken har. Det skyldes fiskens meget små skæld, og at hovedet er uden skæld.

Ung pragtsmerling på 6-7 cm.

Føde.

Pragtsmerlingen har gode sanser som lugte- og smagssans, og den søger sin føde på bunden, med hjælp fra disse, samt sine fire par skægtråde. Pragtsmerlingen er altædende. Det er for eksempel orm, larver, snegle og rejer, men den giver sig også meget gerne i kast med planter.

Når der fodres i akvariet reargerer Pragtsmerlinger hurtigt, og er hurtigt på foderet. Ungfisk vokser hurtigt til en længde lige under 10 cm. Herfra går det mere langsomt.

Opdræt.

Hvordan skal man så gøre for at opdrætte denne fisk. I nogle lande benytter man homoner for at opdrætte Pragtsmerling kommersielt, men ser vi bort fra det, så er der kun rygter og teorier tilbage. Jeg har i en bog læst om en amerikaner, som ved et tilfælde fik unger i et "glemt" akvarium, som var slammet til. Der er dem der mener, at fisken først yngler når den bliver stor/gammel nok, og at vi aldrig når at holde fisken længe nok, til at den når disse størrelser. Jeg mener det er en udemærket undskyldning for ikke at lykkes med opdræt, men jeg mener ikke det lyder logisk. Det passer fint ind i mit billede af Pragtsmerlingen, at Ola Åhlander i sin artikel om Pragtsmerlingen henviser til en undersøgelse af Pragtsmerlingens træk op til gydeområderne. Heraf fremgår det, at Pragtsmerlinger med en størrelse op til 8-10 cm, ikke svømmer op af floderne, men bliver nede i hovedfloden. Det betyder, at Pragtsmerlinger er 2-3 år gamle når de trækker op af floden for at yngle første gang. Sammenholdt med det faktum, at Ola Åhlander viser billeder af en 15 cm. Pragtsmerling som døde for ham, og som han derfor kunne konstatere var fuld af rogn, må man konstaterer, at en Pragtsmerling af den størrelse og alder allerede er klar til leg. Det giver også mening, når man tænker på, at fangstforbudet gældende for eksport, er for fisk over 15 cm, altså legemodne fisk.

Voksen pragtsmerling på omkring 25-30 cm.

Med en fisk som trækker op ad floden for at lege, er det måske nødvendig, at efterligne dette i akvariet. Det kan selvfølgelig gøres ved, at øge hyppigheden af vandskift og øge vandcirkulationen. Med fisk der er fanget i naturen, skal man regne med, at de stadig lever efter kroppens ur, og at yngletiden i

november-december derfor skal være tidspunktet for forsøget. Jeg har også fra en cichlide opdrættere hørt, at han mener månen have indflydelse på leg hos hans fisk. Så det er da en ting mere, som man måske bør tage højde for. Det er i hvert tilfælde rimelig nemt, at trække paraleller til opdræt af for eksempel kobberpansermallen, som gerne går i leg, hvis man pludselig laver et stort vandskift, med køligere vand.

Jeg syntes Pragtsmerlingen er en meget flot og meget spændende fisk, og jeg håber, at have været med til, at give dig lyst til, at holde dette prægtige dyr i større akvarier og i flokke af pæn størrelse. De fortjener plads og selskab af artsfæller.

Literatur:

Ola Åhlander, Clown Loach.
Loiselle & Pool, Hobbyist Guide To Catfish And Loaches.

BSSW REPORT er et tysk og engelsksproget tidsskrift omhandlende Barber, Tetraer, Maller og Smerlinge.

Du kan se mere på foreningens internetside: https://ig-bssw.org/

Tanichthys kuehnei, han fra Vietnam.

En ny Kardinalfisk fra Vietnam.

Tekst og fotos: Ingo Seidel, https://ig-bssw.org/.
Oversættelse: Vagn Hansen, www.terrajova.eu.

Allerede i 2010 kom en åbenbart ny art kardinalfisk af slægten *Tanichthys* i handelen gennem eksportfirmaet Saigon Aquarium. Cirka et år efter fik jeg gennem min arbejdsgiver aqua-global nogle eksemplarer af arten, som viste sig at være lette at formere. Handelsnavnet blev *Tanichthys* spec. "Da Nang" efter fangstlokaliteten.
2019 blev den beskrevet af Bohlen et al. som *Tanichthys kuehni* efter den kendte smerlingkender Jens Kühne, som bor i Thailand og har gjort sin hobby til sin levevej. Fisken stammer fra en klar bjergstrøm i Bach-Ma-bjergene i Hue-provinsen i det centrale Vietnam. Udover farven adskiller den sig også ved antallet af gatfinnestråler (9,5 mod 7-8,5 *Tanichthys micagemmae*) og 8,5 ved *Tanichthys albonubes* og *Tanichthys thachaensis*.

Hun af den nye Kardinalfisk.

Morfologisk og genetisk står den åbenbart nærmest til *Tanichthys micagemmae*, som også lever i det centrale Vietnam. Kühnes Kardinalfisk har dog i modsætning til denne en gullig gatfinne med hvid rand.
Hos *Tanichthys micagemmae* er denne rød. Arten besidder tydelig kønsforskel, som man kan se på billederne.

Man kan håbe, at denne fine Kardinalfisk bliver importeret igen. Jeg har længe ikke set den i handelen.

Til sammenligning en han af *Tanichthys micagemmae*.

DAU årskrus 2020

Der er stadig 2020 krus på lager.
Prisen er også i år 50,- kr.

Motivet er *Xiphophorus hellerii* "Quintana Roo, Mexico 1975".

Kruset kan købes på Dansk Akvarie Union's stand på diverse akvariemesse.

DAU 75 år.

Fejringen af vores 75 års jubilæum, er desværre blevet udsat på grund af Covid19.

Poecilia reticulata "Tena", han.

Poecilia reticulata "Tena".

Foto: Tonny Brandt Andersen, www.vejleakva.dk.

Den 7. februar 1993 ankom jeg sammen med en gruppe af skandinaviske akvarister til byen Tena i Napo provinsen i Ecuador. Vi tjekkede ind på Hotel Mol. For at komme til vores værelser, skulle vi op af en bred trappe til etagen ovenover. På en afsats mellem etagerne stod der flere akvarier, som vi selvfølgelig stoppede op for at se. Der var blandt andet Sort tetra *Gymnocorymbus ternetzi* og nogle andre fisk, som ikke lever vildt i Ecuador. Der var dog et akvarium med Guppy, som godt kunne stamme fra Ecuador, så de vagte vores nysgerrighed.

Vi fik pakket vores ting ud på værelserne, og dem der havde fisk, så til deres fisk, før vi mødtes i nogle bløde møbler i underetagen. Det var tid til et hvil og en øl, efter en lang dag.

Damen som stod for hotellet, blev selvfølgelig spurgt omkring guppyerne, og hun kunne fortælle, at hun selv havde fanget dem i udkanten af byen. Hun lovede at vise os hvor de var fanget, så vi selv kunne fange nogle, og det skete dagen efter.

Et sted i byen gik vi ind gennem en tankstation, og bag den var er et hus. Her stod der en dame og vaskede tøj. Vi hilste pænt på hende, mens vi gik over et grønt område, som måske hørte med til huset. Vi kom ned til en lille sø, med stillestående vand, og så ned i

vandet. Det var meget anderledes end de foregående floder vi havde besøgt, fordi det nærmest lå i byen, men fisk det var der. Når man stod og så ned i vandet, som ikke var særlig klart, så kunne man se voldsomt mange små sorte pletter, som bevægede sig rundt i vandet inde ved bredden. Et håndnet til akvariebrug, blev lige kørt gennem vandet, og var fyldt med guppyer, da det blev trukket op. Det var turens nemmeste fiskefangst, og der var guppyer til alle som kunne tænke sig nogle. Guppyerne stod forbavsende tæt i vandet, og jeg forsøgte at tage billede af det. Jeg tog også billede af søen, men vi undersøgte ikke videre. Jeg formoder at den lille sø havde kontakt til, eller var en del af et lille vandløb. Der var beplantning hele vejen langs bredden.
Vi besøgte også Rio Tena den dag, men det var sjov nok den lille sø bag benzintanken, der var aftenens samtale emne.

Den 9. februar startede med vandskift på vores fisk. Derpå fik vi morgenmad og pakkede vores ting i bilerne, så vi var klar til at køre videre. Vi måtte dog lige ned til søen med guppyer en sidste gang, for at tage billeder. Derpå kørte vi videre sydover mod byen Puyo og mange andre små floder og vandhuller som skulle undersøges.

Vel hjemme i Skandinavien blev nogle af de fisk vi havde med hjem delt med andre akvarister. I København var der et medlem af Poecilia som hedder Henning Nielsen. Han opdrættede en del levendefødende, så det var kun logisk at han fik nogle af de fisk vi havde med hjem.

Poecilia reticulata "Tena", hun.

Jeg har selv haft guppyen fra Tena i akvarierne et par gange. Begge gange, har det været ved at få nogle fra medlemmer af Poecilia, og jeg ved, at der stadig findes en samme af Tena guppyer i Poecilia her 27 år efter. Det syntes jeg er flot foreningsarbejde.

Labidochromis caeruleus "Golden".

Labidochromis caeruleus

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen. http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

Min interesse for Mbuna cichlider var ellers ikke særlig stor, men da den lille *Labidochromis* spec. "Golden" kom i handelen, var jeg solgt. Jeg måtte have denne fisk. Jeg så den også hos flere akvarievenner, og i starten var der både en hvid og en gul, som flere af os havde i akvarierne. Den hvide forsvandt dog efter nogle ganske få år, hvorimod den gule har holdt sig fast på markedet. Det skulle være den hvide, som er videnskabeligt beskrevet som *Labidochromis caeruleus*, og den gule som i mange år bare blev kaldt *Labidochromis* spec. "Golden", kaldes nu for *Labidochromis caeruleus* "Golden". Det var Ribbink der var den første til at betragte den gule, som en farvevariant til *Labidochromis caeruleus*, og det har vist sig, at der ingen anden forskel er på de to fisk end netop den henholdsvis gule og hvide bundfarve.

Slægten *Labidochromis* indeholder en del andre arter, hvoraf de mest ukendte for hobbyen kommer fra den nordlige ende af Malawisøen. Gruppen af såkaldte Mbuna cichlider er kendt for at leve af algelaget på klipperne i søen. Det er dog lang fra den fulde sandhed og det gælder ikke for *Labidochromis caeruleus*, som lever i huler og finder dens føde der. Føden består af insekter, forskellige krebsdyr og snegle. Dette gør dem dog ikke til besværlige fisk, at have med at gøre i akvariet. Jeg havde ingen problemer med at holde *Labidochromis caeruleus* med foder. De spiste det samme som jeg fodrede mine *Aulonocara*

og *Copadichromis* med, og det var heller ikke specielt vegetabilsk kost. Det var forskellige slags købt frostfoder og levende klare myggelarver. Det var også rimeligt stort foder, som for eksempel købte rejer.

Hun med munden fuld af unger.

Denne fisk finder man på dybder større end 10 meter, og mest omkring de 25 meter. I mit akvarium, som må siges at være for lille, havde de 100x40x40 til rådighed, sammen med nogle andre af de førnævnte fisk. Det gik dog udmærket med den på trods af den ringe plads, også fordi *Labidochromis caeruleus* med sine 10 cm. er en forholdsvis lille fisk. Dette gør den også til en god repræsentant for Malawicichliderne til akvariebrug. Akvariet var dekoreret med store sten, som dannede mange sprækker og udhæng, og så var bunden af fint grus, således at fiskene kunne komme til at grave hvis de følte trang til dette. Det var selvfølgelig mest beregnet på mine *Aulonocara* og *Copadichromis*, som da også legede, og det endda på et tidspunkt hvor jeg var hjemme, så det har jeg alt sammen på video. Det er ikke lige det samme jeg kan sige om mine *Labidochromis caeruleus* "Golden", for de legede uden at jeg opdagede det. Men en dag så jeg hunnen med munden fuld. Hun svømmede rundt på denne måde et stykke tid, og da jeg ikke kendte til hvornår de havde leget, men vidste at der var for mange fisk i akvariet til, at hun kunne slippe ungerne ud der, gjorde jeg et lille akvarium klar til at modtage hende. 50x30x30 var størrelsen på de lille akvarium, og det var udelukkende "dekoreret" med et filter i hjørnet, varmelegene og bundlag.

Jeg havde en ide om, at hun ville gå med ungerne i munden i 2-3 uger, og jeg vidste at det kun var hunnen der har æg og unger i munden. Hannen foretager sig intet med hensyn til selve mundrugningen, hvorfor jeg bare skulle finde det rigtige tidspunkt til at flytte hende. Jeg var heldig, da dagen kom, og jeg løftede lampe og dækglas af akvariet, forsvandt alle fisk ind mellem stenene, men hunnen kunne nemt genkendes på grund af hendes store udposning lige under munden. Efter lidt jagen fik jeg fanget hende, og flyttet hende over i det lille akvarium. Her placerede hun sig, lidt skræmt, i det ene hjørne, mens jeg kunne lægge glas og lampe på plads på begge akvarier. Der gik lidt tid inden hun tog sig sammen, og begyndte at svømme lidt rundt. Hun startede med en tur akvariet rundt langs sideruderne. Det var som om hun skulle finde ud af, hvor stort hendes nye hjem egentlig var, og om der var nogle farer. Da hun havde fundet ud af, at alt var i skønneste orden, spyttede hun sine små gule unger ud af munden, og de var nu overladt til sig selv. Jeg prøvede at sige "bøh" eller på anden måde at forskrække hende, eller true hendes unger, men der var ingen måde hvorpå jeg kunne få hende til at tage sine unger i munden igen. Jeg ved ikke om dette er en akvarieadfærd, men det kunne også tyde på, at disse unger i selve søen, bliver sluppet i nærheden af små sprækker, eller på lavt vand i stenede områder, for så at skulle passe sig selv. Dette er jeg ikke selv sikker på, men det ville da være en naturlig forklaring. Der var dermed heller ingen grund til at holde hunnen sammen med ungerne. Og hun blev sat tilbage i opholdsakvariet, efter en lille periode med god mad og ingen hanner. Hunnen tager

nemlig ikke noget videre føde til sig i den periode hun har unger i munden, så hun skal lige komme sig lidt, inden hun igen udsættes for hannens evige lyst til leg.

Jeg har haft mange fornøjelige timer med denne flotte mundruger, hvis farve og størrelse gør den særdeles egnet til akvarier. Står du overfor spørgsmålet om at anskaffe sig en mundruger eller Malawicichlider, kan jeg bestemt anbefale dig en af arterne i *Labidochromis* slægten. Der er flere af disse flotte arter i handelen i dag. For eksempel *Labidochromis chisumulae* der er lyseblå med mørkeblå lodrette striber, og dermed har en efter min mening lidt mere typisk tegning for en Mbuna. *Labidochromis chisumulae* lever endemisk ved øen Chisumulae, hvilket vil sige, at den ikke findes andre steder end ved netop denne ø. *Labidochromis caeruleus* "Golden" finder man i den nordvestlige del af søen mellem Charo og Lion's Cove.

Labidochromis chisumulae.

Litteratur.

Staeck, W. & Linke, H, Cichlids from Eastern Africa, Tetra-Press.
Konings, Ad, Malawi Cichlids, Cichlid Press.

Pangio sp. "Borneo".

En ukendt "Kuhliål" (af slægten Pangio) fra Borneo.

Tekst og fotos: Ingo Seidel, https://ig-bssw.org/.
Oversættelse: Vagn Hansen, www.terrajova.eu.

Prydfisk grossisten Aqua-global i Seefeld ved Berlin har fra Indonesien fået et interessant farvet medlem af Kuhliålslægten med betegnelsen *Pangio borneensis* hjem. Denne betegnelse gav noget hovedbrud. Da jeg forhørte mig hos importøren Maju Aquarium fik jeg at vide, at denne fisk faktisk kommer fra Borneo. *Pangio borneensis* bliver dog nu anset for synonym til *Pangio agma*, men dette handler om en ganske anderledes farvet art.

Andre *Pangio*-arter på Borneo er *Pangio alternans*, *Pangio anguillaris*, *Pangio doriae*, *Pangio incognito*, *Pangio lidi*, *Pangio mariarum*, *Pangio piperata*, *Pangio shelfordi* og *Pangio superba*. Jeg har efterprøvet alle disse arters beskrivelser, men jeg fandt ingen overens-stemmelser med denne nye. Jeg formoder derfor, at vi har med en ny ubeskrevet art at gøre. Den af de andre Borneo-arter, som kommer nærmest er vel *Pangio alternans*, som også har et fint gulligt linjemønster, men dette er nærmere kroppens overside.

Den nye art opnår formodentlig en maximallængde på 8-10 cm. Dens levevis er typisk for slægten. Fiskene lever mellem nedfaldent løv eller vegetation og graver sig ned i

finkornet bund. De ernæres uden problemer med både levende foder og frostfoder såvel som tørfoder. Vandværdier: Middelhårdt, 22-27° C.

Til sammenligning *Pangio alternans.*

I indfaldent lys glimter Pragtkarpelaksens gule, grønne og blå farver.

Pragtkarpelaks.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen, www.vejleakva.dk.

Exodon paradoxus hører til de ægte karpelaks (Characidae), og er beskrevet af Müller & Troschel i 1844.

Exodon: ex = ud og odon = tænder. Paradoxus = usædvanlig / paradox. Navnet henviser til artens kraftige og udstående tænder.

Exodon paradoxus har sin udbredelse i det nordlige Amazonas, Guayanalandene og Venezuela, hvor den lever i de stilleflydende eller stillestående vandes frie vandmasser.
Pragtkarpelaksen bliver op til 15 cm. Kroppen er langstragt og ikke særlig bred. Arten har fedtfinne.

Finnerne er røde og kroppen er nærmest skinnende i gullige og lyseblå nyancer. Kroppen domineres også af to sorte pletter, den ene i haleroden og den anden lige bag hovedet. Hos hannen er de røde finner mere markante end hos hunnen, som også kan kendes på, at hun er mere kraftig og rund.

Arten finder sig bedst til rette i store akvarier med masser af fri svømmeplads. Det er en livlig svømmer som også gerne springer, så akvariet skal vært tildækket. De kan være hårde ved hinanden og ved eventuelle andre beboere i akvariet, og er derfor uegnede til selskabsakvarier. De holdes bedst i stimer på minimum 10 individer. For at fiskene ikke skal være for hårde ved hinanden, skal de holdes i

en god foderstand. De spiser først og fremmest levende foder i form af andre fisk, rejer, dafnier eller lignende. De kan også spise lidt grønt eller tørfoder, men de er ikke planteædere af natur, og de lader derfor planterne være. De betegnes ofte som skældædere fordi de spiser skæl fra andre fisk, og ikke altid kun skæl. Nogle gange bider de stykker af andre fisk ligesom de også er kendt for at spise andre fisks øjne.

Som de fleste andre fisk fra de sydamerikanske regnskove foretrækker de blødt vand, som gerne må filtreres over tørv. Arten holdes bedst ved temperatur på 24-28°C og pH 5,5-7,5.

Denne karpelaks lægger æg mellem vandplanter. Forældrene spiser æggene såfremt de eller æggene ikke flyttes. Æggene klækker efter 1-1½ døgn. Ungerne er ikke nemme at fodre op, eftersom de de under opvægsten går til angreb på hinanden.

Der fodres med døde foderfisk.

Corydoras pantanalensis, han i gang med at spise røde myggelarver.

Corydoras pantanalensis.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen. http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

For nogle år siden, så jeg på en rundtur i forskellige akvarieforretninger, en pæn stor *Corydoras* pansermalle. Den havde et flot mønster, men ikke alle i salgsakvariet havde dette mønster. I forretningen fik jeg oplyst, at de var kommet sammen under navnet *Corydoras latus*, og at de var fra Brasilien. Jeg købte en lille flok af disse fisk, og placerede dem i et 325 liters akvarium, hvori jeg havde fint sand som bundlag. Jeg var interesseret i at se, hvorledes pansermallerne opførte sig, når de får rigtig fint sand, som mange af dem også lever over i naturen.

Det gik rigtig godt med mine maller, og bunden var virkelig noget der bekom dem vel. Jeg kunne igen og igen se en malle stikke så meget af hovedet ned i sandet, at øjnene befandt sig lige over sandet, mens hele det forreste af hovedet med føletråde og mund, var godt nede i sandet. Jeg blev helt glad over, at se hvor godt de havde det i ren sandbund, og jeg tænkte flere gange på hvor meget sjov man bliver snydt for, når man holder sådanne fisk på en bund af grus.

Som jeg altid gør, når jeg har købt noget nyt, så slår jeg dem gerne op i en bog, for at lære noget mere om dem. Men denne gang blev jeg mindet om tiden i folkeskolen. Hvem har ikke siddet med en læsebog, hvor et kvikt hoved har skrevet ”se side 72”. Når man så ser på side 72, så er der bare en henvisning til en anden side, og til sidst opdager man en

henvisning til en allerede nævnt side, således at man er havnet i en ring. Når jeg sad og læste om *Corydoras latus*, så blev *Corydoras bolivianus* lige pludselig blandet ind i det, og de lignede også meget hinanden. Så rodede jeg lidt med at par andre bøger, og pludselig havde min fisk også betegnelsen *Corydoras* spec. "C5". En af bøgerne jeg sad med var skrevet af Hans Evers, som jeg også har mødt, og skriver sammen med, så han fik lige en e-mail, med et link til mit billede på Akvariebladets internetside. Jeg fik også hurtigt et svar tilbage, med en bekræftelse af, at den fisk jeg havde var *Corydoras* spec. "C5".

Corydoras pantanalensis, han.

Det kan en gang imellem være noget af et arbejde, at finde ud af hvad man har erhvervet sig, og er man på udkig efter nyheder, skal man langt fra regne med, at det der står på skiltet i forretningen er rigtigt. Enten har forretningsindehaveren taget navnet fra bestillingslisten, eller også har han selv siddet med en bog, og fundet et billede af en fisk der ligner.

I 2001 beskrev Joachim Knaack den flotte *Corydoras* spec. "C5", som er kommet til at hedde *Corydoras pantanalensis*. Mystisk navn vil mange måske sige, men fisken kommer fra er område som hedder Pantanal.

Corydoras pantanalensis, hun.

Corydoras pantanalensis kommer som sagt fra Pantanal. Den er at finde både i Bolivia og Brasilien. Også i naturen findes den over sandbund, hvorfor den måske var ekstra god til at vise fødesøgningsadfærd i mit akvarium. Den kan blive helt op til 10 cm., og er en af de pansermaller, som behøver et større akvarium med god svømmeplads. Den vil føle sig tilpas på vandtemperaturer mellem 23 og 28 grader C, men temperaturen er nok bedst omkring de 27 grader, når den skal opdrættes. Fiskens farver kan veksle en del, og hannerne kan i perioder være ualmindeligt flot udfarvet. Farverne er dog afhængig af rangordenen indenfor flokken, hvor dominerende hanner også får spidsen af rygfinnen farvet hvid.
Skulle du være interesseret i denne flotte store pansermalle, kan det være at du stadig også skal holde øje med navnet *Corydoras latus* eller betegnelsen "C5", da navneændringer har det med først at slå igennem mange år efter, at videnskaben har sat tingene på plads.

Dværggurami i dens naturlige farvetegning.

Dværggurami.

Tekst og foto: Tonny Brandt Andersen, www.vejleakva.dk.

Allerede i mit første akvarium for mange år siden, var der fisk som gjorde et særligt indtryk på mig, og hvor interessen har hængt ved lige siden. Mit første akvarium var en køn blanding af alle mulige fisk, men der var nogle kønne fisk der viste adfærd. Jeg fik hurtigt interesse for de sydamerikanske dværgcichlider og for labyrintfisk. Det var samtidig to fiskegrupper, som jeg kunne holde sammen. Begge typer fisk er territorielle og har særlig adfærd. I mit første akvarium havde jeg kampfisken *Betta splendens*, Makropode, Dværggurami og Honning gurami. Det var tydeligt for mig, at disse forskellige arter var på vagt overfor hinanden, og jeg så ofte de forskellige hanner vise sig overfor hinanden. Det var et flot skue, men også et resultat af at for mange fisk befandt sig på for lille plads. Efterhånden som jeg udvidede med flere akvarier, blev der også plads til Labyrintfisk. Jeg havde for eksempel et par *Apistogramma* i et mindre akvarium omkring 50 liter, og som selskab til dem, valgte jeg for eksempel et par Dværggurami. Tilstedeværelsen af en anden art i akvariet gjorde både dværgcichlide og gurami mindre sky, og guramien havde stor glæde af flydeplanten *Riccia fluitans*. Da dværgcichliden også havde det godt med en flydeplante til at dæmpe belysningen lidt, så passede leveforhold godt sammen. Dværgcichliden havde således sit territorium i

bunden af akvariet og guramien havde sit ved overfladen. Jeg sammenligner ofte mine guramier med dværgcichlíderne. Begge typer fisk kræver et territorium i akvariet. I dværgguramiens tilfælde forsvares det af hannen, og man kan derfor ikke bare fylde en masse guramier i et selskabsakvarium. Jeg vil mene at en vandoverflade på 50x100 cm. kan rumme 2 hanners revir. En dværggurami han er ikke bleg for, at angribe en fisk som trænger sig på, også selv om denne fisk er større end hannen.

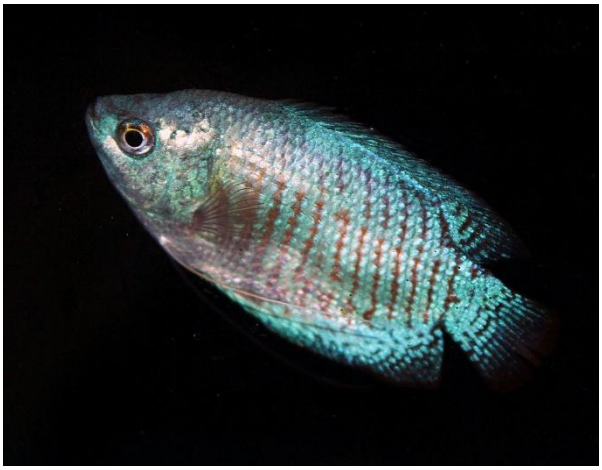

Blå opdrætsvariant af Dværggurami.

Som sagt hører dværgguramien til gruppen af Labyrintfisk. I hovedet har de hvad der kaldes en labyrint, hvormed de kan optage atmosfærisk ilt. Fisken svømmer jævnligt til overfladen og tager luft ind. Som center i hannens territorium bygger han en skumrede. Han bygger den af levende og døde plantedele, holdt sammen af klæbrige luftbobler. Dværgguramiens skumrede kan være 10 cm. i diameter og 3 cm. tyk.

Når hannen har færdigbygget sin skumrede, gælder det for ham om, at tiltrække en hun som er parat til at lege. Hunnen har en kedelig lysegrå farve, mens hannen er flot farvet i røde og blå striber. De senere år er denne fisk også (i mine øjne) blevet ødelagt af opdrættere, og findes nu i en hel blå og en hel rød opdrætsvariant. Lykkedes det hannen at tiltrække en hun, og det kommer til leg, så foregår det ved, at hannen lægger sin krop omkring hunnen, og klemmer hende. Hun afgiver nogle æg som hannen samtidig befrugter, og æggene, som er lettere end vand, flyder op i skumreden, hvor de sætter sig i skummet. I to artikler i Akvariebladet 1998 side 66 og 70, fortæller Jan-Tore Heggholmen fra Bergen Akvarieklubb om sine oplevelser med dværgguramien, og hvordan han oplevede den som huleleger. I hans akvarium byggede dværgguramien sin skumrede i en luftlomme i en urtepotte.

Rød opdrætsvariant af Dværggurami.

Dværgguramien kan lægge omkring 600 æg. Legen består af flere omfavnelser hvor der kan lægges omkring 50 æg hver gang. Hannen bliver ved skumreden og passer æggene. Dens æg er små og det samme er de nyklækkede unger. Æggene klækker efter cirka 24 timer ved en vandtemperatur på 27°C, og efter yderligere 3 døgn, kan man se fritsvømmende unger. Nyklækkede unger er 2-3 mm lange. Så små unger skal også have småt foder, det kan være infusorier. Jeg bruger gerne produktet Liquifry til småt yngel, men der findes også forskellige opskrifter på at lave infusorier. Dværgguramien er nem nok at få i leg, men ungerne er et problem at fodre op, hvis man

ikke pusler om sine fisk med mad og anden pasning.

Han af dværgguramien *Trichogaster lalius*.

Dværgguramiens videnskabelige navn er *Trichogaster lalius*. Mange kender den sikkert også under navnet *Colisa lalia*, men det er nu ugyldig og betragtes som et synonym. Den blev videnskabeligt beskrevet i 1822 af Francis Buchanan-Hamilton, og dengang givet navnet *Trichopodus lalius*. Senere revisioner af slægterne har så medført ændringer, således at den i dag hører til *Trichogaster* slægten.

I flere bøger oplyses artens totallængde til 5,5 cm, men Fishbase.org oplyser at hannen kan opnå en totallængde på 9,5 cm. Totallængde måles fra snudespids til halespids.

Fiskens naturlige levested er Pakistan, Indien og Bangladesh. Her lever den i langsomt flydende vandløb, søer og sumpe med megen vegetation. På det naturlige levested er pH 7,4 GH ligger på 2 og vandtemperaturen mellem 22 og 28°C.

Næste nummer af Dansk Akvarie Blad.

Materiale til næste nummer, skal være DAU i hænde senest 15. december 2020.

Dansk Akvarieblad nr. 1-2021 forventes udsendt i slutningen af 4. kvartal 2020.

E-mail: sekr@danskakvarieunion.dk

DAU's kalender.

På grund af Covid19 er alle store akvariearrangementer aflyst, og mange af de små arrangementer samt medlemsmøder er også aflyst. Det gælder specielt for de foreninger, som holder deres møder på skoler og i andre kommunale bygninger, hvor man af hensyn til smittefare ikke ønsker besøgende ind.

DAU's generalforsamling: Da Vejle Akvariemesse 2021 er aflyst pga. Covid19, finder vi et andet sted at holde vores generalforsamling. Tid og sted oplyses sidst i december 2020.

Foreningssiderne.

Sjælland:

Aktive Akvarister Øresund
http://www.aaoe.dk/

Avedøre Akvarieklub

Egedal Akvarie Forening
http://www.3650fisk.dk/

Holbæk Akvarie Klub
https://www.akvarieklub.dk/

Karlemosens akvarieklub
https://www.facebook.com/groups/306542679402836/

Københavns Akvarieforening
http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

Lyngby Akvarieforening
http://www.lyngby-akvarieforening.dk/

Nivå-Kokkedal Akvarieklub
http://nk-akvarieklub.dk/

Roskilde Akvarieforening
https://www.roskilde-akvarieforening.dk/

Storkøbenhavns Akvarie Klub
http://www.kak.dk/

Vestsjællands Akvarie- og Terrarieklub
https://www.vatk.dk/

Jylland:

Alssund Akvarieforening
http://www.facebook.com/AlssundAkvarieforening

Horsens Akvarieklub
https://www.facebook.com/groups/880087918774680/

Randers Akvarieforening
http://www.randers-akva.dk/

Silkeborg Akvarieforening
http://www.saf.dk/

Skive & Omegns Akvarieforening
http://skiveakvarieforening.dk/

Vejle Akvarieforening
https://vejleakva.dk/

Viborg Akvarieforening
https://viborg-akva.dk/

Aarhus Akvarieforening
https://www.aarhus-akvarieforening.dk/

Specalforeninger:

Skandinavisk Killiselskab
http://www.killi.dk/da/